

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوبه‌ها شیخ خیر الانبیا حفظه الله تعالی

موضوع:

۱. احکام؛ مشاغل و مکاسب حرام

۲. عقاید؛ شناخت ایمان و کفر؛ ادیان، مذاهب و فرقه‌ها

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسش

نویسنده: سرفراز

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۱۹

آیا دوستی با کافر به کل حرام است؟ سلام دادن به کافر چطور؟

پاسخ

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۴

لطفاً به نکات زیر توجه فرمایید:

۱. دوستی با کافران مطلقاً حرام است؛ چنانکه خداوند فرموده است: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أُنِثِرُكُمْ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا﴾؛ «ای کسانی که ایمان آوردید! کافران را به جای مؤمنان، دوستان خود نگیرید! آیا می‌خواهید که برای خداوند بر ضدّ خود حجتی آشکار قرار دهید؟!» مگر در حالت تقیه هرگاه حفظ جان متوقف بر آن باشد و برای دین زبانی نداشته باشد؛ چنانکه خداوند فرموده است: ﴿لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً﴾؛ «مؤمنان کافران را به جای مؤمنان دوستان خود نگیرند و هر کس این کار را انجام دهد از خداوند در چیزی نیست، مگر اینکه از آنان تقیه کنید»؛ به این معنا که تظاهر به دوستی کنید، در حالی که واقعاً دوستانشان نباشید. بنابراین، دوستی دولت‌های مسلمان با دولت‌های غیر مسلمان جایز نیست؛ مانند دوستی دولت ایران با دولت روسیه و چین و دوستی برخی دولت‌های عربی با دولت آمریکا و اسرائیل که به امید بهره‌مندی از اقتدار آن‌ها و در امان ماندن از گزند دولت‌های دیگر انجام می‌شود، در حالی که خداوند به روشنی از آن نهی کرده و فرموده است:

۱. النساء/ ۱۴۴

۲. آل عمران/ ۲۸

«الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَمِيتُوا عَنْهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا»؛^۱

«کسانی که کافران را به جای مؤمنان دوستان خود می گیرند، آیا عزت را نزد آنان می جویند؟! در حالی که عزت همه اش برای خداوند است» و فرموده است: «فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ»؛^۲ «پس کسانی که در دل هاشان مرضی است را می بینی که به سوی آنان می شتابند، می گویند: می ترسیم که به ما گزند برسد» و فرموده است: «إِنَّهُمْ لَنْ يَغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ»؛^۳ «آنان تو را از چیزی بی نیاز نخواهند کرد و هرآینه ظالمان دوستان یکدیگرند و خداوند دوست پرهیزکاران است». بی گمان این دوستی دولت های مسلمان با دولت های غیر مسلمان، بزرگ ترین گواه بر نفاق آن هاست؛ چنانکه خداوند به روشنی فرموده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ»؛^۴ «ای کسانی که ایمان آوردید! یهودیان و نصرانیان را دوستان خود قرار ندهید؛ چراکه آنان دوستان یکدیگرند و هر کس از شما آنان را به دوستی بگیرد، او هم از آنان است، بی گمان خداوند گروه ظالمان را هدایت نخواهد کرد» و فرموده است: «تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ»؛^۵ «بسیاری از آنان را می بینی که کافران را به دوستی می گیرند، بد چیزی است آنچه نفس هاشان برایشان پیش انداخته است که خداوند بر آنان خشم گیرد و در عذاب جاودان باشند و اگر به خداوند و پیامبر و چیزی که بر او نازل شده ایمان داشتند، آنان را دوستان خود قرار نمی دادند، ولی بسیاری شان فاسق هستند». آری، اگر دولت ایران به راستی مسلمان بود، به جای دولت های عربی، دولت روسیه و چین را دوستان خود قرار نمی داد و اگر دولت های عربی به راستی مسلمان بودند، به جای دولت ایران، دولت آمریکا و اسرائیل را دوستان خود قرار نمی دادند، ولی حقیقت آن است که هر دو منافق هستند و منافق به کافر گرایش دارد، نه به مسلمان! از این رو، دولت ایران را می بینی که با دولت روسیه و چین دوستی دارد، ولی با دولت های عربی دشمنی می کند و دولت های عربی را می بینی که با دولت آمریکا و اسرائیل دوستی دارند، ولی با دولت ایران دشمنی می کنند! این از آن روست که هیچ یک قلباً به اسلام باور ندارند، بلکه اسلام را ابزاری برای دستیابی به قدرت قرار داده اند و در این کار با یکدیگر رقابت می کنند؛

۱. النساء / ۱۳۹

۲. المائدة / ۵۲

۳. الجاثية / ۱۹

۴. المائدة / ۵۱

۵. المائدة / ۸۰-۸۱

غافل از آنکه خداوند به مکرشان آگاه است و کارشان را به نتیجه نمی‌رساند؛ چنانکه فرموده است: **«لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ»**^۱؛ «آیا ندانسته‌اند که خداوند از اسرار و سخنان مخفیانه‌ی‌شان آگاه است و خداوند هر چیز پنهانی را می‌داند؟!» و فرموده است: **«وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ»**^۲؛ «و این گونه در هر سرزمینی گناهکارانش را بزرگانی قرار دادیم تا در آن مکر کنند، در حالی که مکر نمی‌کنند مگر به خودشان و نمی‌دانند» و فرموده است: **«اسْتَكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ»**^۳؛ «از سر بزرگی جستن در زمین و مکر کردن بدی، در حالی که مکر کردن بدی جز به صاحبش باز نمی‌گردد».

۲. سلام دادن، اظهار دوستی است و خداوند از دوستی با کافران جز در موارد تقیّه نهی کرده است. به علاوه، آنان را لعنت کرده و فرموده: **«فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ»**^۴؛ «پس لعنت خداوند بر کافران» و سلام دادن به کسانی که خداوند لعنت‌شان کرده است، وجهی ندارد. سلام دادن به کسانی مشروع و ممدوح است که به اسلام معتقدند؛ چنانکه خداوند فرموده است: **«وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ»**^۵؛ «و چون کسانی که به آیات ما ایمان دارند به زدت آمدند بگو: سلام علیکم»، مگر اینکه از زمره‌ی ظالمان باشند؛ چراکه در این صورت، سلام دادن به آنان نیز نارواست؛ با توجه به اینکه خداوند آنان را نیز لعنت کرده و فرموده است: **«لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ»**^۶؛ «لعنت خداوند بر ظالمان». بنابراین، سلام دادن به کافران و ظالمان جز در موارد تقیّه جایز نیست؛ چنانکه از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که فرمود: **«لَا تَبْدَءُوهُمْ بِالسَّلَامِ»**^۷؛ «آغازگر سلام به آنان نباشید». آری، هرگاه آنان آغازگر سلام بودند، می‌توان به صورتی سرد و مبهم به آنان پاسخ داد؛ چنانکه از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که فرمود: **«إِذَا سَلَّمُوا عَلَيْكُمْ فَقُولُوا: وَعَلَيْكُمْ»**^۸؛

۱. التوبة / ۷۸

۲. الأنعام / ۱۲۳

۳. فاطر / ۴۳

۴. البقرة / ۸۹

۵. الأنعام / ۵۴

۶. الأعراف / ۴۴

۷. الجامع لمعمر بن راشد، ج ۱۰، ص ۳۹۱؛ مسند أبي داود الطيالسي، ج ۴، ص ۱۷۲؛ مصنف عبد الرزاق، ج ۶، ص ۱۰؛ الطبقات الكبرى لابن سعد، ج ۵، ص ۲۶۸؛ مسند ابن الجعد، ص ۳۹۱؛ مصنف ابن أبي شيبة، ج ۵، ص ۲۵۰؛ مسند أحمد، ج ۱۴، ص ۲۳۳؛ صحيح مسلم، ج ۷، ص ۵؛ سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۱۲۱۹؛ سنن أبي داود، ج ۴، ص ۳۵۲؛ المعرفة والتاريخ للفسوي، ج ۲، ص ۴۹۱؛ سنن الترمذي، ج ۴، ص ۱۵۴؛ مسند البزار، ج ۱۶، ص ۲۲؛ مسند أبي يعلى، ج ۲، ص ۲۳۵
۸. مسند أبي داود الطيالسي، ج ۳، ص ۵۴۶؛ الطبقات الكبرى لابن سعد، ج ۵، ص ۲۶۸؛ مصنف ابن أبي شيبة، ج ۵، ص ۲۴۹؛ مسند أحمد، ج ۸، ص ۱۷۰؛ صحيح البخاري، ج ۸، ص ۵۷؛ صحيح مسلم، ج ۷، ص ۳؛ سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۱۲۱۹؛ سنن أبي داود، ج ۴، ص ۳۵۳؛ عمل اليوم والليلة للنسائي، ص ۳۰۵

«هرگاه آنان به شما سلام دادند بگویید: و علیکم» و بعید نیست که گفتن «سلام» به تنهایی در پاسخ آنان نیز اشکالی نداشته باشد؛ چراکه بدون «علیکم» متوجه آنان نمی‌شود و خداوند فرموده است: ﴿فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾؛ «پس از آنان چشم‌پوش و بگو: سلام؛ چراکه خواهند دانست».

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصورهاشهی خراسانی
مجلس اجماعی امامت و رهبری

